

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3348/2023. (VII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.489/2022/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Gyárfás Péter ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztettek az Alkotmánybíróság elé a Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.P.50.735/2021/8. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.636.321/2021/4. számú ítélete és a Kúria Pfv.I.20.489/2022/4. számú végzése ellen, azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozók álláspontja szerint az ítéletek és a végzés ellentétes az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésével, XIII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [2] 1.1. Az indítványozók, perbeli felperes tulajdonostársak keresetükkel társasházi iratok (közgyűlési jegyzőkönyv és jelenléti ív) kiadását kérték az alperes társasháztól, a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 39. § (3) bekezdése alapján. Az alperes társasház ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, mindazonáltal becsatolta a kiadni kért iratokat. Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kifejtve, hogy a Kúria – felperesek által hivatkozott, Pfv.I.21.046/2014/5. számú – precedensértékű határozata a tulajdonostársak betekintési és másolatkérési jogára vonatkozik, nem az iratok megküldésére, ilyen kötelezettsége az alperesnek nincs, a jegyzőkönyv megküldésére vonatkozó megkeresés pedig nem érkezett az indítványozóktól. Rámutatott, hogy az SzMSz értelmében a tulajdonosok az iratbetekintés jogát a közös képviselő irodájában gyakorolhatják.
- [3] Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság helybenhagyó ítéletét eltérő indokra, az alperes teljesítésére alapította. Hangsúlyozta, hogy teljesített kereset alapján marasztalásnak nincs helye, melyre tekintettel a fellebbezés további hivatkozásaival nem foglalkozott.
- [4] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § alapján a jogerős ítélet felülvizsgálatának engedélyezését kérték, mert álláspontjuk szerint a bíróságok eltértek a Kúria közzétett határozatában kifejtett jogi indokoktól. Előadták: a perbeli teljesítés nem menti fel az alperest a marasztalás alól, perköltségre pedig semmiképp nem jogosult, az ilyen tartalmú jogerős ítélet a Pp. szabályait sérti, aláássa a közrendet, a Kúria ítéletében elemzett tulajdonosi jogokat pedig „végleg megszünteti”. Mivel a másodfokú bíróság az érdemi kérdésekkel nem foglalkozva helybenhagyta a precedensértékű határozatot sértő ítéletet, eljárása kirívóan jogsértő, ítéletének megváltoztatása indokolt. Figyelemmel arra, hogy az előterjesztett engedélyezési kérelem tartalmi hiányos és az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 8. pontja értelmében hiánypótlás elrendelésének sincs helye, a Kúria az indítványozók felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 410. § (4) bekezdés alapján hiánypótlási felhívás kibocsátása nélkül visszautasította.
- [5] 1.2. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszukban előadták, hogy álláspontjuk szerint a törvényszék ítélete ellentétes az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésével, XIII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [6] Az indítványozók szerint az alaptörvényi sérelem érdemben befolyásolta a bírói döntést azáltal, hogy a bíróságok nem tettek eleget a tényállás megállapítási és ebből következő indokolási kötelezettségüknek sem. A bíróságok nem az anyagi és eljárási jogszabályok szerint jártak el, a jogszabályok értelmezését nem az Alaptörvénynek megfelelően végezték.

- [7] Az ügy érdemére kiható, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogszabálysértés az is, hogy a Pp. 347. § (1) bekezdés a) pontját és a Pp. 383. §-át, illetve a Pp. 346. § (5) bekezdését is megsértették, mert a jogerős ítélet nem adta meg a bíróság döntésének jogszabályi alapját. Az eljárásban a másodfokon eljáró bíróság az első fokú bíróság hamis tényeire alapozó, a Kúria precedensét kizáró, az indítványozók jogait a saját faktaival korlátozó, súlyosan jogellenes döntését vizsgálat tárgyává ténylegesen nem tette. Egyetlen jogszabályi helyet sem tudott jogi indokolásában felmutatni a bíróság, amely kifejezetten azt tudta volna alátámasztani, hogy a perben teljesítő alperes e teljesítésével a per nyertese lehet a magyar jog szerint. Önkényesek, tény- és jogellenesek a tény- és jogállítások, elmaradt a jogi indokolás, illetve ami van, az a Kúria precedenseivel és a jogszabályokkal ütközik.
- [8] Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése szerint a jogszabályok mindenkire kötelezők, beleértve a bíróságokat is. A bíróságok azonban ezt az alaptörvényi rendelkezést megsértették, magukat a jogszabályok fölé helyezték.
- [9] A bíróságok súlyos és felróható jogsértéseket követtek el, ezzel korlátozták az alkotmányjogi értelemben vett kérelmezői tulajdonjogot is, amelynek része mindaz, amire a tulajdonjog kiterjedhet (így a másolatkérés és -adás iránti jog).
- [10] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [11] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozók határidőben nyújtották be. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban megjelölték az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozók jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [R) cikk (2) bekezdés, XIII. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdés], a támadott bírói döntést, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.P.50.735/2021/8. számú ítéletét, a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.636.321/2021/4. számú ítéletét és a Kúria Pfv.I.20.489/2022/4. számú végzését, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozók jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, valamint jogosultságuk és érintettségük egyértelmű, mivel saját egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztették elő alkotmányjogi panaszukat.
- [12] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Önállóan nem szabályoz ugyanakkor az indítványozók számára biztosított alapjogot az indítványban felhívott rendelkezések köréből az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése. Ezért további vizsgálatra az utalt indítványi elem kapcsán erre tekintettel sem volt lehetőség.
- [13] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [14] Az Alaptörvény XIII. cikk és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára [3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]]. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]]. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozók valójában egyet nem értésüket fejezik ki az eljáró bíróságok döntéseivel, azok érvelésével, indokolásával, jogalkalmazásával, valamint a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozók nem értenek egyet a bíróságok döntésével és azok indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására [3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]]. Az eljáró bíróságok döntéseik indokairól megfelelően számot adtak.
- [15] Az előbbiek mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges

érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy a bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálat tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntéseik indokairól, valamint a bizonyítási eszközök értékeléséről is. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelölt érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]} Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és ezen keresztül a tulajdonhoz való jog megsértésének kéteye nem merül fel.

- [16] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XIII. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [17] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. június 20.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/406/2023.

• • •